

DE STADSREKENINGEN VAN DOESBURG

OAD 857 (1423/24)

Benedictum sit dulce nomen domini nostri Jhesu cristi
et dulcissime marie virginis matris eius. Et eadem celestis
curia sit benedicta idonea et ubera amen

Cumputatam Reyneri Lensonis anno domini
millesima quadringentesima vicesima
quarta in festo sancti Petri ad cathedram
[Rekening van Reyner Lensen 1423/24]

[1r]

Recepta

Primo geboirt¹ vanden vleyshuys 6 gulden.

Item op meye² geboirt vanden driftwater inder Nyer Ysele 18 pond. Vor elc pond 33 blenken, maket 10 gulden, 14 blenken.

Item vander wage geboirt 24 gulden.

Item op meye ende *Jacobi*³ vanden wegelde 89 gulden.

Item vander kaelmate 31 gulden.

Item vanden derdel vanden worp⁴ vorder poirten 20 pond. Dair van weder gericht den amptman van Bronchurst, vanden drifwater 9 pond. So blivet des 11 pond, maket 6 gulden, 14 blenken.

Item uut Agnezen Jacob Walen dochter huys 5 pond, *facit* 2½ gulden.

Item uut Johan Blifers huys 2 pond, *facit* 1 hulden.

Item uuttes harnasmakers huys te wesene plach 4 pond. One quijt gelaten omme sijns dienstes wille.

Item vander rijd [...?] Aarnt Smit.

Item op sunte Andriese⁵ van tynse ende van cleyne pacht 5 gulden, ende van Dirc Lenskens sone uutten huys vorder Copoirt dair Aernt Berenvel te wonen plach 1½ pond, *facit* 36 blenken.

Item vanden gruytgelde ende bierscize van 52 weken, van elker weke 7 Ryns gulden, belopet 8 Arnhemsche gulden ende 9 blenken. Mer thent sunte Jacobe to en betailden sie op die 8 gulden mer 8 blenken. Dat maket 425 gulden ende 1 blenke.

Item vander wynscize 340 gulden.

Item is die Aelde Ysele verpacht vor 46 aelden scilden sjaers. Die hevet Gadeken te voren betailt ander sluze vier jair.

Item vander oy sal Geerloch rekenen.

¹ Gebeurd, geïnd.

² Op zaterdag 1 mei 1423.

³ Op zaterdag 1 mei en op zondag 25 juli 1423.

⁴ Het derdedeel van de visvangst.

⁵ Op 30 november gegeven cijns.

Prima summa vanden opbueren 940 gulden ende 40½ blenke.⁶

[1v]

Item geboirt van Aelbert Johans sone hondert gulden. Dair van zullen sijn wyff ende he hebben 10 gulden sjaers lyftochten⁷.

Item vercoft by consente der gemeynre scepenen ende burgere Lutgarde te Voirthuzen 10 gulden sjaers to oren live na inhaelt des briefs den sie dair op hevet geboirt van oir hondert gulden.

Item geboirt van Pauwelse hondert Hollantsche schilde, 9 blenken op enen Arnhemsche gulden gerekent. Vor elken scilt sal men hoim betalen na inhailt sijns briefs op sunte Marie Magdalenen. *Facit* 122 gulden ende 22 blenken.

Item geboirt van restant vanden aelden vysschers, *videlicet* Poyl, 18 gulden.

Item van restant geboirt van Johans van Esschendarp voirder wynscize ende wegelde 34 gulden, 20½ blenke.

Item van coweiden tegen tocomen jair⁸ opt oy geboirt van 21 coen, van elc 1½ gulden. *Facit* 31½ gulden.

Secunda summa 406 gulden, 18 blenken.⁹

[2r]

Van kueren geburt

Primo gebuert van aelts van Henric Aernt Smeets sine 3 gulden.

Item hadde Daem van Heker tjaer enen gulden betaelt. Ende nu 1 gulden.

Item van Aernde ten Beemde ter hofsteden 4 gulden.

Item van Golken 1 gulden. Dair steet voirt vor 1 rock.

Item van Geertruyt Wolters 3½ pond, maket 1½ gulden, 12 blenken.

Item van Alijd Gruenewalts 1 gulden. Vor dat ander steet Herman Kuesters hoyke.

Item vanden jongen Mey 1 gulden.

Item van Geritken Lame Henrix sone 2 gulden myn 2 blenken. Kueren [?]

Item van Grawelaken 2 gulden ende ½ blenke¹⁰. [Doorgestreept:] dair staen voir voir Avenscalc ende Rolof Hazen heyse.

Item van Dirc den kock 1 gulden. Sijn spec steet vor 1.

Item gebuert van Jo Peters sone die Gosen inden Weerde gewont hadde 1 gulden.

Item van Jo Bomman 2 gulden myn 2 blenken.

Item van Wil Pelns sone 4 *pont* myn 2 blenken, *facit* 2 gulden myn 2 blenken.

Item van Boldeman 2 gulden myn 2 blenken.

Item van Hailken van pantkieringen ½ gulden.

Item geboirt van Zaleme Warners 1 gulden, 39 blenken.

Item van Geerten Pannerts van pantkieringen 24 blenken.

Item van Aernt smit noch vor Henric syn soin 2 gulden.

Item van Pailken van Zevenen 2 gulden.

Item van Hermans knape van Kalus 2 gulden.

⁶ Ook op het schutblad van deze rekening staat dit bedrag vermeld. Aldaar is het evenwel doorgestreept.

⁷ Als lijfrente.

⁸ Voor volgend jaar.

⁹ Helemaal onderaan op deze bladzijde staat in kladschrift genoteerd: *secunda summa* 374 gulden, 42½ blenke *et* coweide 31½ gulden.

¹⁰ Oorspronkelijk stond genoteerd: 11½ blenke.

Item van Reyman 2 gulden.
Item van Henric Winterpol 2 gulden.
Item van Herman Winter 2 gulden.
Item van Wolter Snoyen 2 gulden.
Item van Roloff Pot van twe kueren 4 gulden, 6 oirt.
Item van Henric van Trier van vier kueren 8 gulden.

Tercia summa 53 gulden, 18 blenken.

[2v]

Van kueren

Item noch van kueren van Ryngenbarch 2 gulden.
Item van Gerit Zabelts kuer dair Rolof die Haze vor stont: 2 gulden.
Item van Dirc to Voirthuzen van pantkieringen ½ gulden.
Item van 6 aelden zilveren lepelen, aelde kammen & schotelen die hier menich jair vor kuere verstaen sint¹¹, geboirt 11 gulden.
Item vanden vier pantkieringen hevet Warner Lering betailt 2 gulden. Ende vor die ongehoirsamheit hevet he staen ene gode zilveren schale to der scepen zeggen.

Quarta summa 17½ gulden. So belopet dit jair van kueren gecomen 70 Arnhemsche gulden, 41½ blenke. Behalven die kuere die noch niet uut gericht en syn.

Totalis summa van allen opbueren 1418 gulden ende 3 blenken.

[3r]

Exposita cotidiana: van gelagen, van schenken, reysen ende anderen dingen als men, of God wil, horen sal.

Inden yrsten: tjaer op sunte Peters dach *ad cathedram*¹², do die scepene gekaren wurden, op Gelren mitten kuerluden, mitten kircmeister, spitaels meisteren verdaen mit allen onrade buten ende bynnen 5 gulden, 25 blenken.
Item des dages na sunte Mathijs¹³, do Warner rekenenden, 17 sepenen ende rade, sriver ende bade elc 3 butken¹⁴. Den legger 6 butken. *Facit* 2 gulden, 12 blenken, 1 grote.
Item ghingen die scepenen do voirt op Gelren; verteerden ende vereerden onder den goiden vremen mannen ende onsen burgeren tsamen te kome ende dat die tepper uut hadde geleet 5 gulden ende 45 blenken. Dair was mede inne een vorgelach.
Item hadde G. die Man buten an kruden, rosinen, koke¹⁵, hering, edic, aly, eerten¹⁶, moster, zuiker: 2 gulden, 6 blenken.
Item kock: 7 blenken.¹⁷ Den vysschers to verdrinken 10 blenken.
Item Gerit den Man vor syn halt ende arbeit 5 blenken. Sijnre dochter 2½ blenke.

¹¹ Verg. 'verlegen textiel'.

¹² Maandag 22 februari 1423.

¹³ Donderdag 25 februari 1423

¹⁴ Aanvankelijk stond genoteerd *1 quarte*, maar dat is doorgestreept. Een *butken* is een kleine munt (12 *butken* = 1 schelling).

¹⁵ Wellicht zijn dit de *Munster koken* (Westfaalse roggekoeken met zemelen).

¹⁶ Er staat: *earten*.

¹⁷ Bedoeld is het loon van de kok.

Item vor pappier ende zegelwas 1 gulden.

Item teerden onse burgermeister ende scepenen op groten vastelavonde¹⁸ op Steenremans huys mitten goiden vremden mannen ende vrouwen ende burgeren 1 gulden, 41 blenken.

Item int ijrste vanden vasten op enen wonsdach hadden die scepenen gericht ende zolden een ordel to Zutphen halen. Do verdaen 1 gulden, 12 blenken.

Item geschenket Padevoirt do he sijn wyff hadde genomen 4 quarteren: 20 blenken.

Item den joncker van Lymborch 4 quarteren: 20 blenken.

Item den joncker van Batenborg 4 quarteren: 20 blenken.

Prima summa van degelix uitgevenen 21 gulden, 29 blenken ende 3 grote.

[3v]

Item Henricus ten Have pleget onsen burgeren vurderlic te wesen to Brugge. Gesckenket 4 quarteren: 20 blenken.

Item den wonsdagen na sunte Geertruyt¹⁹, do dat gerichte was tusschen Herman Pannerts dochter ende Alyd Molingen, op Gelren: 1 gulden ende 37 blenken.

Item hedden die gemeyn scepenen gezat optes²⁰ kathers²¹ kuer die hoim verlaten wart²² umme sijns voir dijstes²³ wille 1 gulden, 35 blenken.

Item do Johan Stevens sone die scepenen hadde gemoyt²⁴ ende gerichte gehalden, was die ander drossaten hier ende ander des drossaten knecht, tgerichte mitten scepenen opt wijnhuys: 2 gulden, 45 blenken.

Item gericht Bingert dat he byder keerse vander vysserien halde hebben 1½ gulden.

Item gesckenket Johanne vanden Eker ende Kracht van Camphuzen 2 quarteren: 10 blenken.

Item gericht Lense Veer dat he ander zaltmaten uut hadde gelegen: 5 blenken.

Item die glazemaker an deser camer verdient, die venster²⁵ weren uut gewerpet, 19 blenken, 1 grote. Ende 5 blenken *foris*²⁶ Gelren.

Item tjaer inden groten water gezant Claeusken to Aernhem umme Elbert wille. Was twe dagen uute, had 12 blenken.

Item do die scepenen richten van Gruewalts wyff ende Hilleken voirt opt wijnhuys 1 gulden, 17 blenken.

Item een Pasche avende²⁷ 18 scepenen ende raden, scriver ende bade vor oren salm elc 12 butken. Den scizemeisteren 3 butken. Claeusken, Having ende Lambert elc 3 butken. Beenken 1 quarte. Maket tsamen 9 gulden, 5 blenken, 1 grote.

Secunda summa 19 gulden, 39 blenken.

[4r]

¹⁸ Dit is de zondag vóór Aswoensdag: 14 februari 1423.

¹⁹ De feestdag van St. Gertrudis viel in 1423 op woensdag 17 maart. Bedoeld kan dus zijn: woensdag 24 maart. Er kan echter ook sprake zijn van een schrijffout; in dat geval moet men lezen: *den wonsdagen op sunte Geertruyt*.

²⁰ Beraadslaagd over, zitting gehouden betreffende.

²¹ Proviantmeester.

²² Waarvan hij vrijgesteld werd

²³ Lees: *voir dijstes* [?]

²⁴ In rechte had aangesproken.

²⁵ Er staat: *vester*.

²⁶ Buiten.

²⁷ Op zaterdag 3 april 1423.

Item weren Gadert van Delf ende Reynar na Paschen gereden to Aernhem. Weren dair gescreven.²⁸ Hedden te teergelde 3 gulden, 4½ blenke. Legen dair anden²⁹ derden dach. Item enen verzwaren manendagen na Paschen teerden die scepenen gemeynlicken opten wijnhuys des noens te myddagen. Do hedden sie vor³⁰ int raethuys tractiert³¹ van onsen burgeren die to Scoenhaven gevangen weren. Do verdaen 1 gulden, 28 blenken. Ende to vespertijde, do dat gerichte gesloten was, to Steenremans huys 34 blenken. Item betailt Scotman dat onse scepenen opter vurgenoemder reisen to veerstade hedden mit oren gesinde: 6 blenken. Item die scepene die des joncheren manne van Moerse sin to Baire inder weken *Tyburtij*³², ende hier do sie weder quemen tsamen 1 gulden, 24 blenken. Item gezant Beenken to Aernhem totten rentmeister mit enen peerde. Verdaen 14 blenken. Item inder weken na Paschen vurgenoemt³³ wart Jacobe van Hacforde geschenket 4 quarten, *facit* 20 blenken. Den knecht mitten groten monde 5 blenken. Item gegolde ene masscap, dair joncker Dirc van Wysch, Jacob van Heker ende andere gode manne weren, want Jacob van Hacforde ter voircizen gegolden hadde, dair onse scepenen ende burgere zeten: weder 1 gulden, 15 blenken. Item vor die heerpannen³⁴ betailt 1 halve scilde ende den knechten die sie brachten 5 blenken. Maket 1 gulden, 16 blenken. Item Lambert onse bade, umme onsen burger wille die to Schoenhaven gevangen weren, twewarf tAernhem: 10½ blenke. Item onses heren bade rentmeister van geheite der scepenen 7 blenken. Item betailt vor slotete op Gelren 5½ blenke.

Tercia summa 10 gulden, 42½ blenke.

[4v]

Item Delff, Reynar, umme onser burger wille die to Schoenhaven³⁵ gevangen weren, verdaen to Aernhem 2 gulden, 39 blenken. Item des anderen richt dages na Paschen hadden die scepenen to samen geweset andie sluzen. Quemen weder ende verdeden 1 gulden, 31 blenken. Item Reynar, Mey ende Beenken to Aernhem umme onser burger wille die to Scoenhaven gevangen weren: 3 gulden, 26 blenken. Item en meyavonde die scepenen gemeynlic opt wijnhuys: 1 gulden, 10½ blenke. Item do men den salm vanden worp deilde anden scepenen, ontbrack dair een hoep; gecoft vor 3½ blenke. Item inder pinxterweken weren twe of drie van onsen rade to Zutphen gescreven³⁶ ende ontbaden. Dair worden gesant Go van Aesenwyn ende Reynar. Hedde te teergelde 3 gulden. Do sie weder quemen mitter baetscap zatten sie scepenen opt wijnhuys: 1 gulden ende 14 blenken. Item varen Reynar, Mey umme onser sciplude wille to Aernhem do die brief geworven was van Franck Pieck ten Rozendale: ½ gulden. Ende hier mitten scepenen 1 gulden, 7 blenken.

²⁸ Zij waren aangeschreven daarheen te gaan.

²⁹ Tot de.

³⁰ Tevoren.

³¹ Beraadslaagd.

³² In de week van 11 tot en met 17 april 1423.

³³ Pasen viel in 1423 op 4 april. Bedoeld is hier: de week ná de paasweek, dus 11 tot en met 17 april.

³⁴ IJzeren pannen, waarin 's nachts vuur brandde tot verlichting in een leger.

³⁵ Aanvankelijk werd geschreven *Aern*[hem], maar die vier letters zijn doorgestreept.

³⁶ Aangeschreven om naar Zutphen te gaan.

Item den goiden mannen ende vrouwen op Rolof Pots bruytlocht 1 vierdel wijns, *facit* 20 blenken.

Item den lantcommendeur van Utrecht 4 quarten, *facit* 20 blenken. Do ghaelt³⁷ he tgelacht. Item biden gemeynen scepenen ende burgeren umme onser burger uurl.³⁸, die dair vurderscap³⁹ van hebben, weder geschenkt ene hele masschap 3 gulden, 34½ blenke.

Quarta summa 19 gulden, 34 blenken.

[5r]

Item op enen wonsdach naer Paschen hadden die scepenen to samen geweest. Ghingen voort opt wijnhuys. Dat was do Gijsbert van Heerde gezwoont⁴⁰ was mitten abt. Gegolden 37½ blenke.

Item hadde Henric van Brienen onsen scepenen, die vander stad wegen to Aernhem gezant weren, guetlic gedaen. Den worden geschenkt enen⁴¹ vor hoim ende sine gezellen. Gegolden tsamen 18 blenken.

Item tjaer heiten onse scepene onsen burgermeister willecome “Inden goiden wijn” to Henricx huys ten Hove. Geschenkt 44 blenken. Tesserler, Gerloch, Delff, Lering, Aesenwyn reys.

Item inder weken na der octaven van Pinxteren⁴² Delff, Reynar ende ander scepenen to Bair ontbaden. Uut ende to huys dat sie onder hoim allen verleget ende verdaen heddert: 19 butken, 10 blenken ende 7 butken. *Facit* 1 gulden, 6½ blenke.

Item inder vurgenoemder weken den ander drossaert ende sinen richteren ende penders⁴³ geschenkt ende vor sie gegolden 28 blenken.

Item vor des jonckere cappellaen van Moirse 4½ blenke.

Item do onse scepene ijrstarve mit onsen burgeren te Brummen weren op dach des jonckeren van Bronhurst verteert ende to sciphuere tsamen 1 gulden, 44 blenken.

Item ter ander reysen, do onse genedige here zelven to gerichte zat: 1 gulden, 34 blenken.

Item betaillt dat die scepenen to Geertruyt Wolters huys hier to tot twen tijden mitten burgeren op die vurgenoemde reysen verteert hedden: 1 gulden ende 12 blenken.

Quinta summa 8 gulden, 32½ blenke.

[5v]

Item do onse genedigen here hertoch Reynalt zeliger gedachte ijrsten gestorven was ende die gemeyn stede ende ridderscap ijrstarve to samen weren, beide onse burgermeister dair by to Aernhem. Hedden to teergelde 4 gulden, 16 blenken. Do sie weder quemen ende brachten die ijrste baetscap, verdeden onse scepene ende somige burgers mitten opt eijnhuys 40 blenken.

Item costen die nye schenkkannen 4 gulden, 45 blenken.

Item do onse genedigen here vurseit yrsten gestorven [was], brachte des hertogen bade van Cleve hier enen brieff. Den bade van geheite der gemeynre scepenen die do by ene weren, gegeven te verdrinken omme der eren wille 10½ blenke. Vor hoim gegolden 7 blenken.

Item geschenkt Doys vanden Grotenhuys ende Merwick, scepenen van Eymbrich 4 quarten: 20 blenken.

³⁷ Betaalde.

³⁸ Mischien is bedoeld: *burger uurloge* [burgertwist] naar aanleiding van de ruzie met Schoonhoven.

³⁹ Belangenbevordering, voordeel, nut.

⁴⁰ Verzoend.

⁴¹ *Kanne? Vierdel?*

⁴² In de week van 6 tot en met 12 juni 1423.

⁴³ Gerechtelijke beslagleggers.

Item do die gemeynen heren, ridder ende knechte ende stede der land van Gelren onsen lieven genedigen jongen heren nu ter tyt ijrsten an nemen ende ontfengen tot Nyemegen, Delff, Reynar ende Mey gelegen⁴⁴ ende verdaen 11 gulden ende 24 blenken.

Item do die zelven weder quemen, gegolden hier opt wijnhuys to goider nyer tydingen 1 gulden, 7 blenken. Die reysen mosten ter tyt buten ende bynnen vaste onraet lide⁴⁵, so alle die lande ende lude in rone⁴⁶ weren.

Item geschenket den here Vanden Water ende sinen gezellen 1 gulden, 17 blenken.

Item Johanne van Gelren geschenket 4 quarten: 20 blenken.

Item zolden die scepenen op een tijt hebben gesceiden Henric ende Ricolt Winterpol. Weren dair lange over onledich te vergeefs. Do verteert 1 gulden, 32 blenken.

Sexta [summa] 26 gulden, 42½ blenke.

[6r]

Item geschenket Johans wyf van Myddachten 4 quarten: 20 blenken.

Item gaelt Johans wyff van Myddachten een vorgelach; do na des anderen maels van geheiten der scepenen 9 quarten, *facit* 45 blenken.

Item geschenket der vrouwen van Homoet 4 quarten: 20 blenken.

Item do Jacob Aernts sone doot was ende Johan van Trier weder wart gekaren kycmeister⁴⁷ byden scepenen: 1 gulden, 15 blenken.

Item hadde Dirc van Steenre onsen burgeren geschenket ende guetlic gedaen to Bredervoirt.

Dair omme weder geschenket 15 blenken ende *scabinis*.

Item op Gosens bruytloch van Aesenwijn den goiden vremen mannen ende vrouwen geschenken 3 quarten: 20 blenken.

Item was onse weerdinne van Aernhem hier. Der geschenkt een hele masscap, *videlicet* 1 gulden, 1½ blenke.

Item do men ijrsten onledich was mitten peerde zetten⁴⁸, verdaen 2 gulden, 7 blenken. Den zadelmaker te verdrinken 2 blenken.

Item was op Vynnen⁴⁹ bruytlocht een vierdel wijns verteert tot Haskens huys. Zolde men tjaer hebben gerekent. *Facit* 22 blenken.

Item op onse karmisse do men dat Cruce droech⁵⁰ geven die burgermeister oren knechten, G. den Man, Mey elc 1 quarte, Claeusken ende Havingen elc 1 mingelen, Lambert 1 mingele. *Facit* 17½ blenke.

Item do onse burger *videlicet* Wil Lering ende heren Vander Linde vanden Hiligen Blode⁵¹ quemen, geschenket 2 quarten, 10 blenken.

Item do Jacob van Hacforden scheide mit joncker Walraven, joncker Dirc van Wisch ende den anderen goiden mannen mit onsen scepenen: 1 gulden, 27 blenken.

Item des neesten dages dair na joncker Henric onsen drossaet 4 quarten: 20 blenken.

Item heer Henric van Myddachten 4 quarten: 20 blenken.

Septima [summa] 10 gulden, 17 blenken.

⁴⁴ Sc. te Nijmegen.

⁴⁵ Leden stevige onkosten.

⁴⁶ In opschudding.

⁴⁷ Lees: *kycmeister* ?

⁴⁸ Een weideplaats toewijzen aan de paarden.

⁴⁹ Vyrmen? Vymren?

⁵⁰ Bedoeld zijn de 'Kruisdagen', in 1423 van 9 tot en met 12 mei.

⁵¹ Bedoeld is Aken óf Maastricht.

[6v]

Item was joncker Walraven van Moirse hier. One geschenket 4 quarten: 20 blenken. Te koken⁵² 2½ blenke.

Item do onse scepene ende burger teerden mit Aernde van Bocholte, verdaen 1 gulden, 29 blenken.

Item geschenket Warner Leringens dochtere Elberes wyff 2 quarten: 10 blenken.⁵³

Item van geheiten der scepenen gesckenket des hertogen spuelluden van Gelren 1 gulden. Vor sie gegolden 14 blenken.

Item costen die nye tafelen ende benke op Gelren 3½ gulden.

Item Steven Lenskens sone hadde den scepenen den salm gesneden en pinxter avonde verleden⁵⁴. Hadde 2½ blenke.

Item vor besseme 1½ blenke.

Item was dat vrouscap van Steenre *videlicet* Bransenberch, Keken ende voirt die andere tot Stevens huys van Kerven gesckenket 4 quarten: 20 blenken.

Item Spaen ter Kulen ende Gerit Hotman van Eymbrich: 10 blenken.

Item den vrouwen Vander Wilte ende Vander Hovelwic: 20 blenken.

Item do die scepenen hedden gericht tusschen Pailken van Zevener ende Ringenbach, verdaen 1 gulden, 29 blenken.

Octava [summa] 9 gulden, 36 blenken.

[7r]

Item was Johan Mey gezant to Zutphen umme te bezien te inleidinge ende schenkinge onses lieven nyen heren. Verteert 26 blenken.

*Cum sociis*⁵⁵

huldunge shertogen.

Item do onse genedige here hier hulde ende gehult wart, one geschenket te sinen willecome 3½ aem wijns. Coste 27 Arnhemsche gulden an onsen burgermeistere.

Item coste die wijn to laten, to stroden, to wagenen 14 blenken.⁵⁶

Item den zelven onsen lantshere vurgenoemt gesckenket 4 salme, costen 5 gulden. An hekeden ende karpn 1 gulden, 14 blenken.

Item den twen durwardes⁵⁷ 2 gulden. Den poirten⁵⁸ 30 blenken.

Item onse burgermeistere mitten scepenen als die versamenden vor en na op beiden wijnhuzen: wijn in deze kanne ende wijn to heren Bairkens huys, zonderlinge drie ende 1 gelage alto samen 6 gulden ende 40 blenken.

Item coste dat nye *privilegium* an onsen genedigen here, anden here van Egmonde, anden rade ende amptluden hondert kronen. Maket 146 gulden ende 21 blenken.

Item coste dat nye *privilegium* te zegelen ende te scriven 10 gulden, ende onse confirmatien ende tol brieff te zegelen ende te scriven 9 gulden. Den knechten 32 blenken.

⁵² Voor koeken.

⁵³ Aanvankelijk stond genoteerd: 4 quarten, 20 blenken.

⁵⁴ Dus op zaterdagavond 22 mei 1423.

⁵⁵ Met de bondgenoten; (eventueel: met het ('s hertogen?) gezelschap).

⁵⁶ De wijn kostte aan lood, aan stro en aan vervoer 14 blenken.

⁵⁷ Lees: *durwarders* (deurwachters).

⁵⁸ Versta: *poortenaers* (poortwachters)

Item was Johan Mey gezant to Aernhem ende voirt to Lobede. Verteert 1 gulden, 22 blenken. Ende umme der goeder tijdingen wil van onses heren hilicken, dat of God wil slants orbair wesen sal⁵⁹, verteert die scepenen hier mede des anderen noens 1 gulden, 17 blenken.

Nona [summa] 212 gulden, 20 blenken.

[7v]

Item tsomer verleden was hier Engberts zuster van Bueren die to Dordrecht wont. Omme onser burger wille geschenkt 2 quarten: 10 blenken.

Item do die scepenen richten vanden vechten van Herman Winter, dat “ Inden Pauwels” gesciede, opt wijnhuys: 1 gulden, 22 blenken.

Item do onse burgermeistere zwoende⁶⁰ mit Henric van Trier: 1 gulden ende 1 blenke.

Item to somer⁶¹ weren Gader van Delff ende G. van Huet to Zutphen gezant. Te teergelde uut ende to huys 2 gulden, 22 blenken.

Item Johanne Mey gesant to Aernhem omme den drossaten: 22 blenken.

Item meyster Willam Hafsleger gericht van Yperen an vromden⁶² geleenden peerden: 19 blenken.

Item van die twe paer kaelmanden 2 gulden opten hovel⁶³.

Item do onse scepenen ijrsten richten mit onsen nyen richters dair op gezat 1 gulden, 25 blenken.

Item den coste den aelden hertoge doot ende den nyen in te luden: 24½ blenke.

Item Reynar, Herman van Merwic, Mey gelegen to Lobede biden ridderen, knechten ende steden, do men den hilicen sloet⁶⁴ tusschen onsen lieven genedigen here ende den hertogen van Cleve. Verteert dair to Elten ende hier mitten scepenen alte samen 3 gulden, 5 blenken.

Dit is op lombarden geschenkt.

Item betaelt op lombarden⁶⁵ dat⁶⁶ vorden tijt do men Onse Cruce droech⁶⁷ die schutte to winnen hedden: 15 blenken.

Item vor Johan Lorings⁶⁸ knecht diet gelt van den gruytgelde maende: 5 blenken.

Item weren hier twe goide vremde man. Quemen vanden Hiligen Blode⁶⁹ umme onsen burger wil, sunderlingen Delff: 18 blenken.

Decima summa 13 gulden, 41½ blenke.

[8r]

Item geschenkt op lombarden⁷⁰ Pailken van Camphuzen ende Evert Papen 2 quarten: 10 blenken.

⁵⁹ Tot voordeel van het land zal strekken.

⁶⁰ Verzoenen.

⁶¹ Het woord *somer* is doorgestreept.

⁶² Oostmiddelned. vorm van *vreemde*.

⁶³ Deze kolenberg lag op het werf.

⁶⁴ Toen men de huwelijksvereenkomst sloot, de huwelijksvoorwaarden besprak.

⁶⁵ Als lening.

⁶⁶ Dat wat, hetgeen.

⁶⁷ Dinsdag 14 september 1423.

⁶⁸ Lees: *Lerings*.

⁶⁹ Het heiligdom te Aken of te Maastricht.

⁷⁰ Op de pof ingeschonken.

Item hedden die scepenen lange onledich geweest do die man mit somen⁷¹ op die poirte quam op lombarden 1 gulden, 39 blenken.

Item anderwarf op dat peerde gehailt 1 gulden, 38 blenken.

Item do die scepenen richten van Rolef Wynreken, Rolof Pet ende Schinnekate: 1 gulden, 36 blenken ijrstarve.

Item do men onse gemeyne burgere bescreef [?] doir die stad, die scepenen mitter stad knechte 35½ blenke.

Item do die wychte⁷² doir die stad bezien⁷³ weren, die scepenen gemeynlic mitten burgeren op lombarde 1 gulden, 27 blenken van Delff.

Item op die tijt den drossaert van Lemersch 2 quartern: 10 blenken.

Item do men dat harnasch schouwede, die scepenen op Gelren ende op lombarden 1 gulden, 24 blenken, ende “Inden Pauwels” an biere 6 blenken.

Item do die man mitten somen vanden poirten quam, op lombarden 45 blenken.

Item gesant Lambert to Rees mit enen brieve van Albert vanden homeide. Te teergelde 18 blenken.

Item Lambert gezant to Belheem⁷⁴ ende eens to Zevener totten drossaert. To beyden reysen 7 blenken.

Item do G. die Man ende Having ijrste gengen ponden⁷⁵ die kuere, golden die burgermeistere vor sie 4 blenken.

Item op die pantkieringen van Johan Negel ende do men dat gerichte helt teenre tijt 1 gulden, 21 blenken.

Item coste dat instrument⁷⁶ vanden kircke an meister Egbert 1 gulden, 44 blenken.

Item gesant G. den man ende Havinge to Didem: 10 blenken.

Undecima summa 14 gulden, 31½ blenke.

[8v]

Item betailt Johan Hermans sone dat he onse scepene gevoirt hadde: 36 blenken. Rede to Brummen.

Item do her Herman van Elten sinen brulocht helt, want he sunderlinge onser stad vrend is, one to eren ene masscap gegolden ende geschenket mijns heren rade van Cleve ende voirt den goiden vrenden mannen. Tsamen 2 gulden, 19 blenken.

Item do die gemeyn scepene mit Johan Sprenger te doen hedden ende one ijrstarve den brede⁷⁷ geboden, ghingen voirt by een, ende oick deels onse burgere der scepenen vrende, verteerden 2 gulden, 10 blenken.

Item do die scepenen teerden mit Johan van Ostenden op sinen uitcomen⁷⁸, dair was Jo van Myddachten mede: 1 gulden, 5 blenken.

Item Gerrit van Huete ende Essendarp omme der zaken wille van her G. Negel ende Johan Sprenger to Aernhem uut ende to huys: 2 gulden. 4 quartern ende 7 groten maket oic 21 blenken, 3 groten.

⁷¹ Met enige anderen.

⁷² Gewichten

⁷³ Geijkt.

⁷⁴ Lees: *Selheem* (Zelhem).

⁷⁵ Taxeren.

⁷⁶ Muziekinstrument.

⁷⁷ “Ackerstück, das eine grössere Fläche einnimmt bei einem ansehnlichen Verhältnis seiner Breite zur Länge” (A. Lübben, *Mittelniederdeutsches Handwörterbuch*, s.v. Brede, Breide).

⁷⁸ Verjaardag [?]. (Er staat *wrlcomen*).

Item hadde die drossaten van Lemersch gescouwet ende quam hier inne mitten goeden mannen uutter Lemarsch. Gesckenket 4 quarten ende twe vor hoim ende sine knecht. Gegolden tsamen 30 blenken.

Item gericht Henric van Essen dat Jo Kistmaker op Gelren verdient hadde: 1 gulden.

Item des wonsdages vor *Lamberti*⁷⁹ weren onse scepene lange by een al omme der zaken wille van Johan Negel. Verteert 45 blenken.

Item des ijrsten richtdages na den bouwe⁸⁰ schenkeden die burgermeistere den scepenen een lach⁸¹: 1 gulden, 23 blenken.

Duodecima summa 12 gulden, 42 blenken, 3 grote.

[9r]

Item des frydages *postquam Mauricij*⁸² gesckenket Everde van Mersche ende Hermanne van Putten 2 quarten ende 2 blenken. *Facit* 12 blenken.

Item den zeendeken 4 quarten: 20 blenken.

Item gericht Rolove vander Hellen, dat die scepene allencken op hoim hedden gezat⁸³: 1 gulden ende 45 blenken.

Item sheren bade van Egmunde: 3½ blenke.

Item Wolter vanden Dike gesckenket by onsen scepenen in enen gelage: 20½ blenke.

Item do men richte tusschen Johan Negel ende Synnen⁸⁴ van Nyevoirt, die scepenen mitten goden mannen 1 gulden, 35 blenken. Mede te [..?..]

Item opten zelven dach gesckenket her Otten vander Lecke ende den joncker vanden Berge ellic eenen vierdel wijns, ende her Henric van Myddachten 1 vierdel. *Facit* 1 gulden, 10 blenken.

Item des herogen kokemeister van Gelren 4 quarten: 20 blenken.

Item den zelven kokemeister gesckenket een gelach dair onse scepenen mit hoim teerden: 36 blenken.

Item Gadert van Delff ende Reynar te Zutphen umme des verbonts wille. Verteert 1 gulden, 10½ blenke, ende hier 1 gulden ende 20 blenken.

Item die zelve beide onse burgere to Nyemegen. Verteert 11 gulden.

Item Aesenwijn, Gerloch omme der schattingen wille to Zutphen. Te teergelde 5 gulden, 27½ blenke. Den vorluden 1 gulden ende 12 blenken. Int scip te biere ende te brode 9 blenken.

Item betailt vor een waeck hoirn 1 gulden, 12 blenken.

Item gericht broder Johan dat he vor Amersfoirde verlaren hadde: 1 gulden.

Item gericht Gosen van Beeck dat die man die op scepenen gesproken hadde verteert opter poirte 26 blenken, 1 grote.

Tredecima summa 30 gulden, 25 blenken, 1 grote.

[9v]

Item dat die scepene vurgenoemt weder van Zutphen die baetscap hier brochten opt wijnhuys veronraet 24 blenken.

⁷⁹ Woensdag 14 september 1423.

⁸⁰ Oogst.

⁸¹ Gelag.

⁸² Vrijdag 24 september 1423. Er stond oorspronkelijk: *des anderen frydages postquam lamberti*, maar *anderen* is doorgestrept, en *lamberti* is doorgestrept en gewijzigd in *mauricij*.

⁸³ Hem (Rolof van Hellen) hadden verplicht tot betaling.

⁸⁴ Lees: *Symen* ?

Item enen bade van Rees 5 blenken.

Item do die joncker van Moirse van Zutphen hier quam, gesckenket te gelage 1 gulden, 15 blenken.

Item den joncker van Gueterswic te wyne, koken ende heringen 28 blenken.

Item do die scepenen onledich weren mitten wekener, te gelage 1 gulden, 3 blenken.

Item gesckenket Alofs wyff van Wylaeck, drostyen⁸⁵, te gelage 40 blenken.

Item do die scepene ende burgere mit Gerrit Zerbolt te doen hedden ende he ijrsten op die poirte quam, te gelage 2 gulden, 20 blenken. Item do he weder vander poirten quam: 1 gulden, 24 blenken. Vor oncruyt 4 blenken.

Item do die scepene ijrstarwe hedden doen baden Gosene van Beeck des frydages: 1 gulden, 44 blenken.

Item ten anderen male 1 gulden, 40 blenken.

Item ten derden⁸⁶ male 1 gulden, 18 blenken.

Item gesckenket den commenduer van Renen 2 quarteren: 10 blenken.

Item do men nu lestwarve richte van Henricke Aernt Smeets sone: 1 gulden, 5 blenken.

Item do die joncker van Voirst hier was nu laetst op dach⁸⁷ Hermans van Enghuzen: 4 quarteren. Te koke 1 quarte. *Facit* 25 blenken.

Item do die drossaert van Lemersche hier was omme wille⁸⁸ Hennesken Winters, vor hoim ende sine knechte 21 blenken.

Item op die zelve tijt die scepenen die do vergadert weren, to gelage te twen tiden 1 gulden, 9 blenken.

Quartadecima summa 17 gulden, 12 blenken.

[10r]

Item nu inder adventen weren Lering, Aesenwijn, Gerloch, Reynar to Brummen op dach⁸⁹ des heren van Bronchurst. Te sciphuere, te biere ende te brode, ende hier weder opt wijnhuys quamen⁹⁰, verteert 1 gulden, 41 blenken.

Item brachte des hertogen bade van Cleve hier enen clagebrieff an den hertoge vanden Berge: 10½ blenke.

Item coste die copie des verbants 1 halven schilt, ende Beernt dair na gelegen mit enen peerde twe dagen. Tsamen 1 gulden ende 39 blenken.

Myddewinter.

Item nu en kirstavonde gegeven to offergelde 17 scepenen ende raden, sciver ende bade ellic 12 butken; den scizemeisteren 3 butken. *Facit* 8 gulden, 33 blenken, 1 grote.

Item der stad knechten *videlicet* sriver, G. die Man, Beenken, Heister, Lambert, Claeus, harnasmaker, hoeffsleger, tymmermeister, Wil smit, tigelmester, moirmeister, wynmeister, vyff poirters, Bene Goy, wekere ende hierde elc 1 quarte. *Facit* 2 gulden, 22 blenken.

Keteler.⁹¹

Item onsen richter ½ vierdel, *facit* 10 blenken. Claeusken noch 3½ blenke.

⁸⁵ Dit woord is, met invoegteken, boven de regel geschreven.

⁸⁶ Er staat: *derdel*.

⁸⁷ Versta: *op den dach*.

⁸⁸ Versta: omwille van.

⁸⁹ Versta: *op den dach*.

⁹⁰ Er staat: *qamen*.

⁹¹ Dit woord is naderhand erbij genoteerd.

Item betailt dat op druethien dach⁹² bider keersen gea[.]en wart an gelde. Tsamen 7 gulden ende 20 blenken. *Parcatur ut intellexi a Huete.*⁹³

Item do men die renten ijrsten uutdede den ijrsten slach, ende op druethienden enen lesten, dair en bynnen vor en na meer veronraet, verteert ende vergeven dan vanden te wijncope quam: 4 gulden.

Item betailt to Johan Kremers huys dat mit dove Johanne op verdinget vanden voir jare dair veronraet was biden scepenen: 19 blenken, 1 grote.

Quintadecima summa 26 gulden, 2½ blenke.

[10v]

Item gericht Johanne Osstendarp vor die 24 kussene *contra* [?] [..?..]. *Facit* 3 gulden, 33 blenken.

Item nu inder weken Agneesen⁹⁴ weren Delff, Huete to Nymegen biden ridderen knechten enden steden. Hedden to teergelde 10 gulden ende 12 blenken. Ende hier mitten scepenen 1 gulden, 17½ blenke.

Item enen des hartogen bade, *videlicet* Beernde, 5 blenken, 1 grote.

Item vordinget enen aven brants weder Willam van Heker te bernen tegen pinxteren vor 29 gulden. Den sal men rede⁹⁵ geven 20 gulden. Tander naden brande. Dair op gegolden 10 quarten. Sal he verstoren⁹⁶ mit holte. *Facit* 1 gulden, 1 blenke. Burgen⁹⁷ Hinnelore [?] vander Heyde ende Henric Lodewechs sone.

Item her hertoch⁹⁸ Johans bade van Buren 15 blenken.

Item gecoft weder Gaderde den Veer enen aven brants. Sal die ijrste aven wesen. Vor 29 gulden. Ende *exoriuntur*⁹⁹ 3.000 steens. Gegolden 1 gulden. 11 blenken sal men hom kurten.

Item gecoft weder Johan Moriken, Vrenc ende G. Duvel. Dair hevet Maes Taeldenhave vor gelanct vor 29 gulden rede ende 8 gulden naer *lignum*¹⁰⁰ als die steen anden tast¹⁰¹ steet gegolden. 28 quarten, *facit* 2 gulden, 42 blenken. Zullen sie to samen kurten.

Item to Geertruyt Durlangen huys betailt dat die scepenen in voirtiden an zalme dair gehad hedde: 7 blenken.

Item Having, G. die Man, Beenken op enen vrydach to Alofs huys: 9 blenken.

Item gericht Henric van Essen een gelacht dat Henric van Essen tachter was, do Huete, Randolf ende Jo van Trier mitten gewichten umme gingen: 27½ blenke.

Sextadecima summa 21 gulden, 33 blenken.

[11r]

Item betailt Henric van Essen dat die barners die die maten brenden dair meer verdaen hedden dan vanden bernegelde quam: 47 blenken.

Item geschenkt Jorijs wyf ende Otten wyf van Keken 4 quarten: 20 blenken.

⁹² Driekoningen (6 januari 1424).

⁹³ (Dat geld) wordt opgespaard, zoals ik van Huete begrepen heb.

⁹⁴ In de week van 15 tot en met 21 januari 1424.

⁹⁵ Contant.

⁹⁶ Vergoeden.

⁹⁷ Stonden borg.

⁹⁸ Deze twee woorden zijn gevormd met twee abbreviaturen binnen één woord.

⁹⁹ Er zullen geproduceerd worden.

¹⁰⁰ Hout.

¹⁰¹ Hoop, stapel.

Item Overnyt selff derde: 15 blenken.

Item en verzwaren manendages: 22½ blenke.

Item geschenkt eenre nonne van Medevard 2 quarteren: 10 blenken.

Item do die slach uut geng vanden worp¹⁰²: 30 blenken.

Item des wonsdages *postquam Pauli conversionem*¹⁰³ dat dat gerichte was tusschen Tellichuys ende Henric van Trier: 2 gulden, 2 blenken.

Item des neesten frydages na¹⁰⁴ die gemeyn scepenen: 1 gulden, 37 blenken.

Item Paedferts wyff 4 quarteren ende 6 blenken, *facit* 26 blenken.

Item Herman van Enghuzen 2 quarteren, *facit* 10 blenken.

Item des frydages na Lichtmisse¹⁰⁵ die scepenen 1 gulden, 29 blenken.

Item do die scepen van Zutphen van Baer geschenkt 4 quarteren: 20 blenken.

Item geschenkt den onbesceiden 2 gulden. Gegolden 5½ blenke.

Item des frydages na Agate¹⁰⁶ die scepenen 35 blenken.

[doorgestreept:] Item den ander drossaert geschenkt 2 gulden *videlicet* onbesceeden.

Item Delf, Huete, Reynar¹⁰⁷ nu in desen voirweke to Zutphen. Te teergelde 2 gulden.

Decimaseptima summa 14 gulden, 15 blenken.

Summarum summa van degelix uitgeven 491 gulden, 6 blenken ende 3 groten.

Item bem en fridages vanden stect vurgenoemt [?] wech geweset.

[11v] blanco

[12r]

Van wyrfen, diken, bruggen, moren ende tymeren holt, rys ende yserwarck.

Item tjair inder vastene hadde Johan Kistemaker ende Henric syn soin inder weken *Invocavit*¹⁰⁸ gearbeit anden sluzen, do die schueten en wech gedreven weren, 3 dagen. Sdages elc 10 blenken. Aernt ende Theus inder zelve weken ende Gysbert 4 dagen gearbeit. Dirc Smit verdient 6 boddriger. Bene Goy 2 dagen, sdages 9 blenken. Gijsbert hadde sdages 6 blenken. Dander wirfters drie butken ende Aernt 4 butken sdages. Dat maket alte samen 3 gulden, 25 blenken.

Item inder zelve weken weren oick anden dike ende wijrfte: Lambert Gosens, Aernt Aernt Tigelers sone ende Jacob Tigeler, Jacob van Wetten, Daniel. Gewaket desertyd snachts ende gearbeit elc 4 dagen. Hedden ellic 3 butken, ende die snachts gewaket hedden buten der stad omme noots wille, dair to enen boddriger. *Facit* 3 gulden, 19 blenken, 1 grote.

Item inder weken *Reminscere*¹⁰⁹ Johan Kistemaker ander huzen buten der stad. Verdient 45 blenken. Vor een holt 15 blenken.

¹⁰² Visrecht.

¹⁰³ Een merkwaardige tijdsaanduiding, want *Conversio Pauli* (25 januari) viel in 1424 juist op een woensdag. Bedoeld moet dus zijn: woensdag 1 februari 1424.

¹⁰⁴ Vrijdag 3 februari (na de voornoemde 1 februari) 1424.

¹⁰⁵ Vrijdag 3 februari 1424.

¹⁰⁶ Vrijdag 10 februari 1424.

¹⁰⁷ Er staat: *reyna*.

¹⁰⁸ In de week van 11 tot en met 27 februari 1423.

¹⁰⁹ In de week van 28 februari tot en met 6 maart 1423.

Item inder zelve weken meester Aernt, Gijsbert, Lambert, Aernts sone, Jacob ende Daniel, aelde Beernt, Goy¹¹⁰ samen berekents gelts 3 gulden ende 37 blenken. Item meester Willam van negelen ende banden ende yseer totten huzekens: 2 gulden, 31½ blenke.

Item inder weken *Oculi*¹¹¹, do die grote noet was buten der stad vanden kulve¹¹² ende vanden water, Johan Kistmaker 7 dagen, hiligen dach enen wirkdach¹¹³, Aernt 5½ dagen, Henric 6 dagen, Johan vurgenoemt dair to 3 nachte; sdages elc 10 blenken, snachts 1 boddriger. Aernt Tigeler 7 dagen; sdages¹¹⁴ 7 blenken. 4 nachte; snachts 2 boddriger. Oire drie gehorten Jacob 6 dagen, Aernts sone, Lambert Gosens sone, noch een Lambert 6 dagen, Hyrstel 4 dagen, here Hermans sone 3 dagen. Voor welc¹¹⁵ die weke 11 boddriger. Dit maket to samen 10 gulden, 39 blenken ende 2 grote.

Prima summa 25 gulden, 16 blenken ende 1 grote.

[12v]

Item inder vurgenoemder weken Egbert kaeldreger¹¹⁶ mit sinen scepene 4 dagen, sdages 4 boddriger. Raquin vanden kirchave 4 dagen ende 3 nacht; onder dach ende nacht 4 tyun¹¹⁷. Beernt van Gerel 4 dagen, 3 nacht: *ut supra*. Dirc van Braacker 3 dagen ende 2 nacht. Johan Brust 3 dagen. Johan Kairck 3 dagen ende ½. Johan Hermans sone 5 dagen. Otte kuster 5 dagen. Henric to Brake 5 dagen, 2 nacht. Dit maket 5 gulden, 35 blenken.

Item noch inder zelve weken die vere van enen scepe 12 tuyn. Mit karen Henric Huerneman 4 dagen. Theus 5 dagen ende nacht. Herman van Nymegen 5 dagen. Gerrit Wesselens sone mit sinen live dach ende nach smaels 4 tuyn. Johan Perens sone 3 dagen. Gerrit van Lengel al mitten live 4 dagen. Bene Goyen kair 4 dagen. Gerrit Bonart 4 dagen. Johan van Weerde 4 dagen. Henric ter Hofstede 1½ dach ende 3 dachte. Heirman Winter 5 dagen. Dar Rulie mit sijr kaer 3 dagen; sdages 9 blenken. Ene geheiten Ewalt 3 dagen; bereken 1 dach. Otte van Schreven mit sijt kair 3½ dach. Aelbert Ketelhoet 5 dagen al mitter kair. Reynar Winters sone 5 dagen mitter kair. Peye 4 dagen, 2 nacht, ende Aelbert vurgenoemt mitter kair 3 nacht. Ruhen soin 3 dagen, 2 nacht. Piip Heyn 4 dagen, 3 nacht. Pike Rolofs sone wagen ende kair 6 dagen. Henric ten Have 3 dagen. Hein te Negelger 2, Aelbert te Westren 5 dagen, 2 nacht mit syr kaer. Johan Moriken 3 dagen. Gerrit Vogel 5 dagen. Oire viere mitten scepen op enen hiligen dach 6 boddriger, ende Gijsbert 6 dagen ende 2 nacht. Henric Kaelmeter ende 1 Dirc mit enen scepe 6 boddriger ende ½ [..?..]. Dit maket alte samen 20 gulden, 25½ blenke. Item vor twich vor welren¹¹⁸ enen w[e]le te slage enen¹¹⁹ gecofft van Schaken ende sinen gezellen, die vor der tijt vorbesicht weren: 3 gulden, 23½ blenke.

Item¹²⁰

Secunda summa 29 gulden, 35 blenken.

[13r]

¹¹⁰ Deze laatste naam is later erbij genoteerd.

¹¹¹ In de week van 7 tot en met 13 maart 1423.

¹¹² Deze letters zijn doorgestreept.

¹¹³ Bedoeld is dat Johan op zondag heeft doorgewerkt.

¹¹⁴ Er staat: *dagen*.

¹¹⁵ Voor wie ook, voor een ieder.

¹¹⁶ Kolenboer.

¹¹⁷ Een kleine zilveren munt.

¹¹⁸ Lees: *twich van welgen* (wilgentwijn) ?

¹¹⁹ Versta: *enen twich* ?

¹²⁰ Na dit woord is de post niet ingeschreven.

Item inder weken *Letare*¹²¹, al do die kulve inne weren gecomen, Johan Kistemaker, sijn sone, meister Aernt, Gijsbert, alle die arbeiders mit karen ende sunder karen die hele weke, hilig dach ende wirkedach, berekendes gelt to slechten lone¹²² gegeven ander hoim allen¹²³ 16 gulden ende 33 blenken. Behalven Havinge hadde van sinen arbeide alle die twe weken 1 gulden. G. die Man 1 gulden.

Item inder weken vor *Judica*¹²⁴ meister Aernt selff seeste verdient 4 gulden, 11 blenken. Vor een eesfat 3 blenken.

Item Rik Rolofs sone, Reynar Winters sone, Otte van Schueren, Henric ten Have ende Bene Goy mit voren mit karen inder vurgenoemder weken: 2 gulden, 29 blenken. Johan Kistemaker ende Henric Onna [?] : 1 gulden, 10 blenken ander hoim beiden¹²⁵.

Item van Dircke Lenskens sone ende Dircke Hermans sone also vuel planken ende holts totten sluzen costen 2½ gulden *videlicet*¹²⁶ 5 blenken.

Item betailt Gaderde van Holthuzen ende sinen gezellen vor drie vymmen rys die vor der tijt verdaen weren, vor elke vymme 3 gulden, *facit* 9 gulden.

Item inder palmweke¹²⁷ meister Aernt mit sinen gezellen verdient 2 gulden, 28 blenken.

Item gericht Lamberte dat he wegeleget hadde inder noet vanden watere¹²⁸ an viere, brode ende honinge onder de arbeiders van geheite der burgermeistere: 14 blenken. Vor keerzen 9 blenken, ende 6 blenken.

Item dat die burgere te Pauwels huys verdaen hedden, die wal hedden gearbeit zonder gelt van geheiten der scepenen: 2 gulden ende 7 blenken buten ende bynnen.

Item van Johan Strader 150 latten ende slieten: 2 gulden, 41 blenken.

Item van Roloff den Haze also voil pale ende slieze costen 3 gulden, 26 blenken.

Item gecoft¹²⁹ van Andries ende sinen gezellen 3 vymmen rys vor der tijt ende na verdaen elke vyme 3 gulden, *facit* 9 gulden.

Tercia summa 58 gulden, 45½ blenke.

[13v]

Item inder passy weken¹³⁰ meister Aernt ende Gijsbert ander dike ende wirfte, ende oic steen scerve gemaket elc 5 dage. Jacob Bosven [?] 5 dagen. Jacob Aerns ende Aernt Aerttz sone dair to geholpen 5 dagen. Hurstel 5 dagen, Johan Hermans sone 5 dagen, jonge Rulie 5 dage, Celus 5 dagen, Henric ter Brake 2 dagen, Henneric Huerneman mit siir kair 2½ dach, Reynar Winters kaer 2 dagen, die aelde Rulie mit siir kaer 2 dagen, lange Herman mitten kaer 2 dagen, Bene Goy 3 dagen, Johan van Werdeholte 2 dagen, Warner Ruem 3 dagen 6 bande ende 2 wijnbande [?] verdient 2 boddriger. Betailt vor onraet, te verdrinken 3½ blenke. Aernt vurgenoemt hadde 4 butken sdages. Gijsbert, lange Herman elc 6 blenken sdages ende die ander ellic 3 butken sdages. Die karen elc 9 blenken sdages. Dat maket al te samen 8 gulden ende 8 blenken.

Item betailt Gaderde van Holthuzen vor weelren 20 Vlemsche, *facit* 47½ blenke.

¹²¹ In de week van 14 tot en met 20 maatr 1423.

¹²² Loon zonder toeslag ?

¹²³ Met nog iemand anders,

¹²⁴ Zondag 21 maart 1423.

¹²⁵ Met nog een derde man.

¹²⁶ Lees: *ende* ?

¹²⁷ In de week van Palmvasen (28 maart tot en met 3 april 1423).

¹²⁸ Het hoogwater in de tweede week van maart 1423. (Zie hierboven op 12r).

¹²⁹ Dit woord staat boven het doorgestreepte *betailt* genoteerd.

¹³⁰ In de week van 28 maart tot en met 3 april 1423.

Item onse scepene ende burgere, die te vergeves wal gearbeit hedden vaste aldie tijt inder vastene doe des noet was, op Gelren¹³¹ verteert allénken 1 gulden, 41 blénken; to Henrix huys ter Hove 1 gulden, 10 blénken; op Steenremans huys 1 gulden, 14 blénken.

Item gegolden Wil Stochaven vor rys die int water inden dicke geworpen weren 5 gulden, 36 blénken.

Item Rolof van Tateler 2 gulden vor rys.

Item Dircke den Hont vor rys 3 gulden myn 2 grote.

Item betailt den legerman [?] vor 21 sliete. Vor elc stucke 9 grote. Dair to 14 butken. Maket 1 gulden, 22½ blénke.

Item Henric Lenskens sone vor een bloc planken 8 gulden.

Item van Jacob Aernts sone also voil planken costen 20 gulden. Te wyncope 26 ½ blénke.

Item van Ryngelinge also voil latten ende sliete costen 3 gulden, 36 blénken¹³².

Quarta [summa] 57 gulden, 46 blénken.¹³³

[14r]

Item inder ijrster weken na Paschen Johan Kistmaker ende sijn twe sone elc 2 dagen anden schutten. Hedden 1 gulden, 12 blénken. Theus do¹³⁴ ende inder voirweke verdient 10½ blénke.

Item meister Aernt, Gijsbert, Jacob ende Jacob¹³⁵, Aernt Aernts sone, Otte Rulie, die aelde Rulie, Hyrstel, Johan Hermans sone, Johan Aernts sone elc 3 dagen. Henric Huerneman mit siir kair 2 dagen, Bene 1½ dach, Henric Rulie mitter kaer 2 dagen, Henric ten Have van voren¹³⁶ 4 boddreger. Tsamen mitten dringelde¹³⁷ 4 gulden, 34½ blénke.

[doorgestreept:] Item betailt den man inden weerde 1½ vymme rys: 4½ gulden.

Item betailt Gosen van Aesenwyn ende Bivorden voren rys 3 gulden, 36 blénken. Die scepenen dair op to wyncope 40 blénken.

Item inder ander weken na Paschen¹³⁸ meister Aernt, Gijsbert, twe Jacobe, Aernts Aernts sone elc 5½ dach, Johan Hermans sone, jonge Rulie 5 dagen. G. Johans sone, Henric ter Brake 4 dagen. Hedde als vurgenoemt steit. Die aelde Rulie mitter kaer 4 dagen, Reynar Winters kaer 4 dagen. Henric Huerneman 4 dagen, Bene Goy 4 dagen, Otte 2½ dach. Henric ten Have 6 butken. Alte samen 8 gulden, 19½ blénke.

Item inder weken vurgenoemt meister Lambert, Lambert selff ander mit twe trufelen¹³⁹ 4½ dach; Henric syn broder mit twen trufelen 4½ dach. Elc sdages 22 blénken. Daniel Daniel, G. Bucking, enen van geheiten Lambert ander gevallene more den aelden steen weder verleget 4½ dach. Elc sdages 4 butken. Tsamen 5 gulden, 8½ blénke.

Item do onse scepene dat moirwarck verdingeden ende meister Lambert an nemen¹⁴⁰, gegolden byden scepenen ende der stad knechten ende warckluden 1 gulden, 25 blénken.

Item betailt Frans [?] Dancniet vor tonnen totten moir warck 15 blénken. Den onraet die alle die werclude hebben, sal men na horen to drie off 4 tiden als die betailt wart.

¹³¹ Er staat: *gelen*.

¹³² Hierna staat doorgestreept: *thondert 1½ gulden*.

¹³³ Helemaal onderaan op de bladzijde staat: *quarta summa* 47 gulden, 47 blénken.

¹³⁴ Toen (in de paasweek)

¹³⁵ Bedoeld zullen zijn: Jacob Bosven en Jacob Aerns.

¹³⁶ Het vervoer.

¹³⁷ Er staat: *dringlde*.

¹³⁸ In de week van 11 tot en met 17 april 1423.

¹³⁹ Metselaars.

¹⁴⁰ Het werk gunden aan meester Lambert.

Quinta [summa] 26 gulden, 5 blenken.¹⁴¹

[14v]

Item Johan Kistemaker inder zelve weken vurgenoemt mit sine sonen verdient 1 gulden, 21 blenken. Item Dirck leydecker gedecket ende versocht [?] hier op desen huze 4 dagen ende inder voirweken twe halve dagen. Sdages 12 blenken; sinen knecht 4 butken. *Facit* 1 gulden, 45 blenken.

Item vor loet ende tyn totten gaten 27 blenken.

Item to Wendel Tigelers betaillt dat die tymmerlude, metselaers, opperknechte ende andere knechte die den steen inder gevallenre more scone makeden to oren margen etene an biere ende brode hedden betaillt ijrstarve 1 gulden, 24 blenken.

Item vor een wijnvat dat Johan Kistemaker coste vor 17 blenken.¹⁴²

Item in sunte Martinus weke¹⁴³ meister Lambert, Lambert selff ander, ende Henric selff ander elc 5½ dach. Sdages 22 blenken. Daniel, Henric Heister, Lambert Wolters sone, Bucking, Boudewyn Hyrstel, jonge Rulie, Ewolt elc 5½ dach. Rulies kaer ende Reynar Winters 3½ dach¹⁴⁴, Bene 2 dagen. Hedden tsamen 12 gulden, 43 blenken.

Item Johan Kistemaker ende syn soin 20 blenken.

Item inder weken vor *Philippi et Jacobi*¹⁴⁵ meister Lambert mit sinen knape, Henric mit sinen knape, Daniel, Hosen, Bucking, Lambert Wolters sone, Gijsbert Hyrstel, Henric Visch, Jacob Tigeler, Jo Poyl, Johan Kistemaker ende Bene alte samen der stad aff verdient 7 gulden, 33½ blenke.

Item inder weken *postquam Inventionem Sancte Crucis*¹⁴⁶ weren anden wijrft Gijsbert, Henric Visch, Jacob ende Jacob Hyrstel, G. te Kompelwick elc 5 dage. Gijsbert 6 blenken sdages; dander elc 3 butken. Van weelholte 6 butken. Johan Kistemaker ende syn sone 7½ dach¹⁴⁷. Die weke to samen 4 gulden, 19 blenken, 2 grote. Ende [..?..] Lambert 2 blenken [?]¹⁴⁸
Item Maes Scriver vor calc kupene 11 blenken. Lambert onse bade verdient 3½ blenke. Van Jo Scroder noch also voil latten costen 1 gulden, 24½ blenke.

Sexta summa 32 gulden, 44 blenken.

[15r]

Item gecoft weder Henric ten Have also voyl rys costen 2 gulden, 12 blenken. Den zelve Henric gegeven dat he die weken an voren¹⁴⁹ mit sinen wagen hadde verdient: 40 blenken. Item betaillt Henricke ten Have dat he allencken vor mit voren verdient hadde ende vor rys an G. van Bivorden 1 gulden.

Item betaillt Geride van Bivorden vor twe tonnen straetsteens 10 blenken.

Item inder vurgenoemder weken gerekent mit meister Wil van yserwarke totter sluze, totten schutten, totten huzeken dat mitten water ende anden homeide [?] gebraken was dat die der stad knechte ende tymmerlude van hoim hedden gehaald an aller leye werke: 6 gulden, 45 blenken.

¹⁴¹ Helemaal onderaan op de bladzijde staat: *quinta summa 26 gulden, 5½ blenke*.

¹⁴² Versta: *Item een wijnvat dat Johan Kistemaker makede, coste 17 blenken*.

¹⁴³ In de week van 7 tot en met 13 november 1423.

¹⁴⁴ Er staat: *dacht*.

¹⁴⁵ In de week van 25 april tot en met 1 mei 1423.

¹⁴⁶ In de week van 2 tot en met 8 mei 1423.

¹⁴⁷ Dit woord *dach* is boven het doorgestreepte *butken* genoteerd.

¹⁴⁸ Dit laatste zinnetje is naderhand erbij gekrabbeld.

¹⁴⁹ Het vervoeren.

Item verdinget an Wil smit alle groet yserwarc dat die stad behovet 2 jair lang. Sal hebben van 28 *libra* 1 gulden. He hevet der stad bynnen gesmeet 15 *libra*, ende sal noch so voil leveren. Dair vor gegolden 1 gulden.

Item gegeven Rolof den smit ter gad van geheite der scepenen een pair schoen: 8 blenken.

Item Herman Ruems wyf vor rijs: 8 blenken.

Item van Henneken Scomaker also voil rys costen 2 gulden.

Item inder [weken] *Ascensionis Domini*¹⁵⁰ Gysbert selff vyfte verdient 2 gulden, 37 blenken.

Item meister Lambert knape verdient 18 blenken.

Item inder weken vor Pinxteren die gezellen vurgenoemt mit wyften verdient 3 gulden, 13 blenken. Vor bande ende weelholt in twen weken vurgenoemt 10½ blenke. Bene Goy in twen weken 18 blenken.

Item meister Lambert self ander ende Daniel verdient inder vurgenoemder weken 1 gulden, 7 blenken. Johan Kistmaker ende syn sone 1 gulden, 12 blenken.

Item vor loet indie haecstene 13 blenken.

Item gecoft van Johanne van vymmen also voil eykene holts dat indat gat vander more gecomen was coste 2 gulden, 36 blenken, mitten onrade.

Septima [summa] 26 gulden, 42½ blenke.

[16v]

Item hadde Willem smit van drien yzeren schoen 7 ponden¹⁵¹ 25 blenken.

Item inder ijrster weken na Pinxteren¹⁵² meister Lambert mit sinen knape ende Johan Kistmaker 2 dagen, Bene Goy 1 dach, Gijsbert selff vyfte 3 dagen. Hedden in dachuzen¹⁵³ elc als vurgenoemt is. Tsamen 3 gulden ende 7 blenken.

Item gecoft weder Johan Daems sone also voil elzenre rys costen 23 gulden. Der betailde Gerloch 2 gulden ander aven, so zullen wy hier rekenen 21 gulden. Dair op to onrade biden scepenen ende burgeren to twen tiden tsamen 1 gulden, 29 blenken.

Item inder weken des Hiligen Sacraments¹⁵⁴ Gijsbert selff seeste verdient 3 gulden, 24 blenken, 1 grote. Bene Goy 13½ blenke.

Item van Philips also voil veelhails¹⁵⁵, geslagen rys wele ende rys costen allencken 3 gulden, 22 blenken.

Item in sunt Vitus weke¹⁵⁶ Gijsbert, Jacob, G. Kompelwick, Hyrstel, Henric Visch ende Rijxcken elc 5 dagen. Te dringelde in allen weken vurgenoemt ende to biere mit alle den gezellen do men die mijzen¹⁵⁷ ijrste warp 6 butken. Hedden *ut supra* 3 gulden, 24 blenken.

Item Aernt Tigeler vor koten ½ gulden.

Item Johan Kistmaker inder vurgenoemder weken 20 blenken.

Item inder weken *sancti Johannis nativitatis*¹⁵⁸ Gijsbert selff vyfte 4 dagen, Dirck inden Weerde syn kaer 4 dagen. Dat gat gevult buten der nyer poirten. Johan Beernts sones kair 4 dagen, Rulie 4 dagen, Henric Huerneman 4 dagen, Jo Kistmaker 2 dagen, Bene Goy 2 dagen. Ander homeiden [?] allen to onrade mitten voirwarkers 6 butken. Tsamen 6 gulden, 30½ blenke.

¹⁵⁰ In de week van 9 tot en met 15 mei 1423. Het woord *weken* is abusievelijk niet genoteerd.

¹⁵¹ Er staat: *zonden*.

¹⁵² In de week van 23 tot en met 29 mei 1423.

¹⁵³ Lees: *dachhuren* (dagloon).

¹⁵⁴ In de week van 30 mei tot en met 5 juni 1423.

¹⁵⁵ Lees: *weelholts* (moeraswilgenhout).

¹⁵⁶ In de week van 13 tot en met 19 juni 1423.

¹⁵⁷ Hooibergen.

¹⁵⁸ In de week van 20 tot en met 26 juni 1423.

Item van Aernt Smit inder Smeetstrate costet 3 gulden.¹⁵⁹

Item van Ryngenbergen noch also voil sliete costen 1½ gulden.

Item betailt Maes Scriver vor holt ende planken opten poirten do hertoch Reynalt sterff: 2½ gulden.

Octava [summa] 51 gulden, 23 blenken, 3 grote.

[16r]

Item inder weken *Petri et Pauli apostolorum*¹⁶⁰ Gijsbert ende sinen gezellen als Henric Visch, Hyrstel, G. Kompelwic, Jacob ende Theeus *et* Ryxken verdient 2 gulden, 31 blenken. Vor bande 5 blenken, 1 grote, ende vor koten 1 gulden ende 10 blenken.

Item inder zelven weken meister Lambert anden trappen dair die weker aver gaen mosten mit twen trufelen¹⁶¹ 4 dagen. Daniel ende Heister elc 4 dagen, Bene Goy steen, calc ende eerde gevuert 3 dagen, Vuyst verdient 6 butken. Voir 1 scuppe¹⁶² 5 butken. Henric ten Have 4 voren¹⁶³. Tsamen 4 gulden, 15 blenken, 1 grote.

Item inder zelven weken die tymmerlude anden poirten dat was al do sy¹⁶⁴ beanxt weren vor die cloesschen [?]vorden venbonde [?]. Gearbeit ende getymmert Johan Kistmaker ende syn twe sone, dove Johan ende sijn knecht elc 4 dagen, sdages 10 blenken. Alle die tymmerlude ende knechte tsamen 4 gulden, 29½ blenke.

Item Geride Schere vor holt 1 gulden, 12 blenken, ende noch vor holt dat Johan Kistmaker gecoft hadde 1 gulden, 5 blenken. *Comenda [?] cannis [?]* van Wil Aernt sone vader [?]

Item noch betailt to Aernt Vlemynghens huys dat G. die Man, Havingen, Gijsbert ende der stad knecht van geheiten der scepenen dair verdaen hedden, oick dat G. van Bivorden den tymmerluden te verdrinken¹⁶⁵ 7½ blenke.

Item noch to Pauwels ende to Wendel Tigeler den tymmerluden, metselers ende wyrfters allencken to samen 1 gulden, 15 blenken.

Item betailt Herman Conrats sone vor een holt 20 blenken.

Item inder weken *Translationis Martini*¹⁶⁶ Lambert self ander¹⁶⁷ ander moren 4 dagen, sdages 22 blenken. G. van Panten 4 dagen, sdages 8 blenken. Daniel, Heister, Dirc van Vieracker 4 dagen, elc 7 blenken. Bene Goy 4 dagen, sdages 9 blenken. *Facit* 4 gulden, 16 blenken.

Item inder zelven weken van sunte Marten vurgenoemt die was op enen sonnendagen¹⁶⁸, die wijrfters als Gijsbert selff vyfte 6 dagen. Henric ten Have van voiren 7 butken. *Facit* 3 gulden, 27 blenken.

Nona [summa] 24 gulden, 45½ blenke.

[16v]

Item onse tymmerlude als meister dove Johan mit sinen knape 6 dagen, Johan Kistmaker, Henric ende Aernt 6 dagen voir den poirten, Henric die Beelken opten poirten 4 dagen. Vor

¹⁵⁹ In de marge vóór deze post staat genoteerd: *holt*.

¹⁶⁰ In de week van 27 juni tot en met 3 juli 1423.

¹⁶¹ Metselaars.

¹⁶² Bak metselspecie ?

¹⁶³ Karrevrachten (hout).

¹⁶⁴ Er staat: *by*.

¹⁶⁵ *Sc. gegeven had*.

¹⁶⁶ In de week van 4 tot en met 10 juli 1423.

¹⁶⁷ Lambert met nog iemand anders.

¹⁶⁸ *Translatio Martini* (4 juli) viel in 1423 inderdaad op een zondag.

smeer, die hengensche anden bomen¹⁶⁹ mede gesmeert ende anders: 1½ butken. Die havensnidere¹⁷⁰ 24 butken. Tsamen 7 gulden, 21 blenken, 2½ grote.

Item vor weelrys¹⁷¹ die weken: 36 blenken.

Item alle die metseler, tymmerlude ende knechten die weken to onrade: 1 gulden.

Item van Dirc slatemaker vier nye slate totten bomen ende poirten die weken costen 2 gulden, 25½ blenke.

Item van Dirc smit Johans sone also voil negele die weken totten poirten costen 1 gulden 13 blenken.

Item die dregere verdient die weke vurgenoemt opten poirten die schone gemaket ½ gulden.

Item inder weken *Margarete*¹⁷² meister Lambert mit twen trufelen¹⁷³ 6 dagen. Henric mit twen trufelen 5 dagen. Elcx dages 22 blenken. Herman Winter 5 dagen. Sdages 9½ blenke. Daniel, Dirck van Vieracker, Bucking, Henric Heyster, Lambert Wolters sone elc 6 dagen. Sdages 4 butken. Tsamen 10 gulden, 9½ blenke.

Item Gijsbert, Hyrstel, G. Kompelwic, Raquina ende Henric Vysch 6 dagen. Tsamen 3 gulden, 12 blenken, 1 grote.

Item Johan Kistmaker, dove Johan ende syn knape, Henric ende Aernt die weke verdient 5 gulden, 2½ blenke. Bene Goy 36 blenken.

Item Herman Elys sone ende Otte Kuster die weke anden wirfte verdient onder hoim beiden 32 blenken.

Item do men den grave groef buten der zaltpoirten to Hombinger brac: 17 blenken, 1 grote. Te anderen bieren 8 blenken, 1 grote.

Decima summa 33 gulden, 42 blenken ende 1½ grote.

[17r]

Item Dirc den slatemaker betaillt voir yseren balceden andie sluze ende 1 slat anden tonren achter Johan Smeets: 19 blenken.

Item van Karff 500 ende 3 vierdel negele mitten groten hoveden totten poirten. Coste elc hondert 34 blenken. *Facit* 4 gulden ende 3 blenken.

Item inder weken *beate Marie Magdale*¹⁷⁴ meister Lambert selff ander, Henric selff ander ende dair twe to¹⁷⁵ 4 opperknechte. Verdient 7 gulden, 16 blenken. Ende dair to op enen hiligen dach¹⁷⁶ 11 blenken.

Item Gijsbert selff vyfte die zelve weke 2 gulden, 37 blenken.

Item die tymmerlude mitten bilen die weken to lone 3 gulden, 23½ blenke.

Item vor manden dair men den steen in droech: 8 blenken.

Item Bene Goy die weke 28 blenken.

Item van Henric den Beelke also [voil] planken totten poirten bomen costen 42 blenken. Vor clampen 8 blenken.

¹⁶⁹ De handvatten aan de slagboom.

¹⁷⁰ Betekenis onduidelijk.

¹⁷¹ Er staat: *weelrys*.

¹⁷² In de week van 11 tot en met 17 juli 1423.

¹⁷³ Metselaars.

¹⁷⁴ In de week van 18 tot en met 24 juli 1423.

¹⁷⁵ En bij die twee (namelijk Lambert en Henric).

¹⁷⁶ Een zondag.

Item inder vurgenoemder weken gerekent¹⁷⁷ van yserwarke totten poirten, totten bomen, totten slegelen¹⁷⁸, hengelschen¹⁷⁹, bolten¹⁸⁰, negele ende allerhande yser: 14 gulden, 36 blenken.

Ende van Dirc een teykenyser¹⁸¹: 4 blenken.

Item inder weken na sunte Jacob *dominica*¹⁸² meister Lambert selff ander 6 dagen, Henric selff ander 6 dagen. Sdages elken mit oren knechten 22 blenken.. Daniel 6 dagen, Heister 6 dagen, Lambert Wolters sone 5 dagen, Buckyng 3 ende en ander in sijn stede 3 dagen.

Gijsbert mitten schepe 6 dagen, Javob 6 dagen, Koppelwic 5 dagen, Dirc 5 dage¹⁸³. Hedde die knechte do elc sdages 4 butken. Twas inden bouwe¹⁸⁴ ende lange dagen. Bene Goy 4 dagen, sdages 9 blenken. Theeus 2 dagen. Dat maket alle die weke¹⁸⁵ to lone: 11 gulden ende 48 blenken. Die tymmerlude mitten bile: 1 gulde, 41 blenken.

Item inder zelven weken noch 24 pond ysers warcx, elc 1 butken, maket 42 blenken.

Undecima [summa] 49 gulden, 23½ blenke.

[17v]

Item van Henric Winterpol hadde Johan Kistmaker also voil holts totten poirten coste 16 blenken.

Item vor die pale omme die walle vor die nye poirter die stad mede gevest alre wegen dair to done was ende totten wirft van Johan Velgenhouwer¹⁸⁶ to enen male gerekent by Kistmaker ende Gijsbert want hoim af gedaen ende betailt 8 gulden, 37 blenken *ad summa*.

Item inder weken *Vincula Petri*¹⁸⁷ Gijsbert mit sinen gezellen 2 gulden, 20 blenken, Lambert mit sinen knapen 1 gulden, 11 blenken.

Item Theus vorder nyer poirte 10 blenken, bome 13½ blenke.

Item Henric die Beelke verdient die weke 28 blenken.

Item van Karff negele ende ysere 1 gulden, 2 blenken.

Item Johan Vuyst vor ende na¹⁸⁸ verdient tsamen 11 blenken.

Item vor tengele andie schutten: 18 blenken.

Item noch an Pauwels betailt dat alle die arbeider in twen weken verleden hedde to onrade to Wendel Engelen huys: 1 gulden.

Item Johannes Geving vorder homeyden ende anden walle selff ander verdient 14 blenken.

Item noch van Dirc smit een cassche¹⁸⁹ vor Agaten poirte ende aven val¹⁹⁰: 1 gulden.

Item inder weken *Laurencij*¹⁹¹ Gijsbert ende sine gezellen: 1 gulden, 25 blenken anden niet [?].

¹⁷⁷ Er staat: *gereken*.

¹⁷⁸ IJzeren handgrepen.

¹⁷⁹ Hengsels.

¹⁸⁰ Bouten.

¹⁸¹ IJzer dat een bepaald merkteken verthoont.

¹⁸² Bedoeld is de week van 25 tot en met 31 juli. In 1423 viel St. Jacobus inderdaad op zondag 25 juli.

¹⁸³ Hierna staat doorgestreept: *Bene [Goy] 4 [dagen]*.

¹⁸⁴ Oogsttijd.

¹⁸⁵ Er staat: *wek*.

¹⁸⁶ Aanvankelijk stond genoteerd: *Johan Scroder*, maar *Scroder* is doorgestreept en erboven is *Velgenhouwer* geschreven.

¹⁸⁷ In de week van 1 tot en met 7 augustus 1423.

¹⁸⁸ Er staat: *vor ende da*.

¹⁸⁹ (Geld)kist.

¹⁹⁰ Deze woorden *ende aven val* zijn naderhand boven de regel bijgeschreven. De betekenis ervan is onduidelijk. Soms een verschrijving voor *aver wal* (overwal) ?

¹⁹¹ In de week van 8 tot en met 14 augustus 1423.

Item inder weken *Assumptionis [Mariae]*¹⁹² die zelve verdient 1 gulden, 7 blenken anden niet [?] die weke.

Duodecima [summa] 20 gulden, 16½ blenke.¹⁹³

[18r]

Steen

Item betailt Henric Trebel vor 4.000 steens den he der stad geleent hadde, behalven dat hoim Gerloch betailt hevet als men na, off God wil, horen sal. *Facit* 4 gulden.

Item gericht den zelve Henric die vore¹⁹⁴ van 7.500 ende van Arende van Trier 1.000.

Tsamen 2 gulden, 24½ blenke.

Item gericht Rolof Scholten, dat he zegede dat syn geleende steen to voren coste 21 butken.

Facit 35 blenken ende 3 grote

Item betailt an Gerloge den nyen steen die an die more gecomen is: 40.000.

Item dat den luden aff geleent was [*hierna doorgestreept*: int water vor die bruggen ende sluze geworpen was: 7.500] oick an die more gecomen ende an die trappe: 7.500. Dat indie bruggen ende sluze geworpen was: Henric Trebele 2.500; G. van Huete 2.000; Rolof Scholten 2.000 myn 150; Evert van Trier 1.000; Lambert scemaker 1.000. Anden pijlren ende to ondervaren: 23.000. Vor elc dusent 1 gulden. Tsamen 79 gulden.

Item is deses steens vurgenoemt verdinget an die more to voren: 4.000 vor enen gulden ende 1 braspenning. Des en wart mitten wagenen ende mitten scepe mer 28.000 gevuert. *Facit* 7 gulden, 28 blenken. Ende allencken aver den hoep to verdrinke ende to onrade, want sie hoonden omme quaet loen: 18 blenken. Die ander steen is in dach hueren gevuert ende voir gerekent.

Tredecima summa 94 gulden, 8 blenken ende 1 grote.

Van desen neesten vurgenoemde 13 summen *summarum summa* 532 gulden, 2 blenken, ½ grote.

[18v]

Item inder weken *Bartholomei*¹⁹⁵ Gysbert selff derde verdient 43 blenken [...?..]

Item inder weken *Decollationis [Johannis Baptistae]*¹⁹⁶ Gysbert ende sine gezellen 1 gulden ende 12 blenken. Jo Kistmaker 20 blenken.

Item inder weken Onser Vrouwen *Nativitas*¹⁹⁷ Lambert metseler mit sinen gezelle 4 dagen, Herstel, Heister, Daniel 4 dage, Gijsbert selff darde 3 dagen, Theus 1 dach, Bene Goy 1½ dach, Johan Kistmaker 2 dagen gearbeit. Al to samen 4 gulden, 36 blenken, 1 grote

Item inder zelve weken vor wele¹⁹⁸: 14 blenken.

Item Dirc slatemaker van yserwarcke 10 Vlemsche, *facit* 23 blenken ende 3 grote.

¹⁹² In de week van 15 tot en met 21 augustus 1423.

¹⁹³ Dezelfde zin staat, klein geschreven, helemaal onderaan op deze bladzijde.

¹⁹⁴ De aanvoer.

¹⁹⁵ In de week van 22 tot en met 28 augustus 1423.

¹⁹⁶ In de week van 29 augustus tot en met 4 september 1423.

¹⁹⁷ In de week van 5 tot en met 11 september 1423.

¹⁹⁸ Wilgenhout.

Item inder weken *Sanctae Crucis Exaltationis*¹⁹⁹ Lambert ander more ondervaren selff ander 4 dagen; sdages 22 blenken. Herstel, Daniel 4 dagen, sdages elc 4 butken. Bene Goy do ende inder vorweken 2½ dach, sdages 9 blenken. Gijsbert, Hyrstel, G. Koppelwic, Jacob Tigelers sone 3½ dach. Van kalkcupen te bynden: 4 butken. Die holtsnider die weke verdient 24 butken. Johan Kistmaker anden waechuzen anden bruggen 4 dagen, sdages 10 blenken. Johan Geving vorden poirten mit enen gezelle 4 butken. To onrade tsamen in dien weken verleden 12 butken. Tsamen 5 gulden, 43½ blenke.

Item inder weken *Mathei*²⁰⁰ Lambert ondervaren 4 dage selff ander. Daniel, Heister 4 dagen. Gijsbert, Hyrstel, meister Aernts sone gewirft 4 dagen. Claeus Wilkans sone 3 dagen. Bene Goy 1½ dach. Johan Kistmaker vor holt totten huzeken 12 butken. To onrade tsamen die weke 8 butken. *Facit* 5 gulden, 30½ blenke.

Item inder weken *Mychaelis*²⁰¹ die metseler, opperknechte, wyrfters ende arbeider to samen verdient 5 [gulden], 37 blenken.

Prima summa van Bartholomei 25 gulden, 15 blenken.²⁰²

[19r]

Item inder weken *Victoris*²⁰³ Lambert ander moren selff ander 6 dagen, Daniel²⁰⁴, Heister 6 dagen, Gysbert ander wirfte²⁰⁵ 6 dagen, Jacob ende Jacob²⁰⁶ 6 dagen, Geritken 5½ dach, H. Ausems sone 4 dagen, Otte 4 dagen, Geritken lame Henric[x sone] 3 dagen, Bene 2½ dach. To onrade ander more ende wyrfte ende to margeneten²⁰⁷ die weke 14 butken. Tsamen 8 gulden, 4 blenken.

Item inder weken *Galli*²⁰⁸ Lambert selff ander 4 dagen, Heister 4 dagen, Lemken 3 dagen, Gysbert selff vyfte 6 dagen gewirft. Johan Kistemaker ander sluzen 4 dagen, Henric 2 dagen, Geritken lame Henricx sone 3 dagen, Bene Goy 2½ dach opter strate ande moren ende ant wirft. Vor een eymer 4 butken. Lambert van Batenborge verdient 3 butken. Vor een eynde linen²⁰⁹ totten scepe 24 butken. Tsamen 9 gulden ende 9 blenken.

Item inder weken *Severini*²¹⁰ Johan Kistmaker ander sluzen, ende Gijsbert selff vyfte anden wyrfte to samen verdient 4 gulden, 8 blenken. Vor keersen Johans huys van Trier²¹¹ die dre²¹² weken inden somer int raethuys hedden verbrant 24 blenken.

Item inder weken *Symonis et Jude*²¹³ Johan Kistmaker ende syn sone, meister Lambert, Bene Goy ende Gijsbert selff vyffte verdient 3 gulden, 17 blenken. Van Johan Willams sone also voil rys costen 35 blenken.

Item noch in dien weke verleden to onrade alle den arbeiders 1 gulden, 7 blenken.

Item Dirc slatemaker opter poirten anden stock²¹⁴ verdient 12 blenken.

¹⁹⁹ In de week van 12 tot en met 18 september 1423.

²⁰⁰ In de week van 19 tot en met 25 september 1423.

²⁰¹ In de week van 26 september tot en met 2 oktober 1423.

²⁰² Bedoeld is het totaal vanaf 12 september tot 2 oktober.

²⁰³ De feestdag van St. Victor valt op 10 oktober, maar wellicht is hier sprake van een verschrijving en is bedoeld: in de week van 3 tot en met 9 oktober 1423.

²⁰⁴ Deze naam is doorgestreept.

²⁰⁵ Deze twee woorden zijn naderhand boven *gysbert* genoteerd.

²⁰⁶ Bedoeld zullen zijn: Jacob Bosven en Jacob Aerns; Vgl. hierboven 13v en 14r.

²⁰⁷ Ontbijt.

²⁰⁸ In de week van 10 tot en met 16 oktober 1423.

²⁰⁹ Een touw dat aan de achterstevan bevestigd wordt [?].

²¹⁰ In de week van 17 tot en met 23 oktober 1423.

²¹¹ Misschien is bedoeld dat de kaarsen hiervandaan afkomstig waren.

²¹² Drie.

²¹³ In de week van 24 tot en met 30 oktober 1423.

²¹⁴ Gevangenis.

Item Havingen, Beernde ende oren gezellen do men G. Zerbolt opt²¹⁵ die poirte had: 7½ blenke.

Secunda [summa] 27 gulden, 25½ blenke.

[19v]

Item inder weken *Omnium Sanctorum*²¹⁶ Lambert ende Gijsbert mit sinen gezellen verdient onder hoim alle 1 gulden, 16 blenken.

Item inder weken *Martini*²¹⁷ aerde²¹⁸ gevuert, Gijsbert mit sinen gezellen to samen 47 blenken, ende Johannes Geving 5½ blenke.

Item betaillt Johan Bremen ende dat Gijsbert Bolthane gecoft hadde: tuyenre²¹⁹ latten, elc hondert 44 blenken. *Facit* 3 gulden, 29 blenken.

Item gerekent op die tijt mit meister Willam smit van yser warke totter schutten, totter staket²²⁰, totten poirten dat van hoim gehailt was zint der laetster rekenynge, dat was voren *Marie Magdalene*²²¹: 3 gulden, 47½ blenke.

Item gericht Geride van Huete vander vore des steens die hoim aff geleent was: 27 blenken.

Item inder weken *Elizabet*²²² Johan Kistmaker ende Aernt²²³ ende syn gezellen tsamen verdient 1 gulden, 10 blenken ondere hoim allen.

Item Gijsbert, Hyrstel, Jacob Aertns sone, Henric Ausems sone ende Henric Vysch ander korter bruggen ende anden dijck 6 dagen, Bene 1½ dach. Tsamen mitten onrade 3 gulden, 32 blenken.

Item inder weken *Katherine virginis*²²⁴ Lambert ander pijlren²²⁵, Gijsbert selff vijffte tsamen die weke 3 gulden, 20 blenken. Bene Goy ende Henric Huerneman mit oren karen²²⁶ anden dijck. Onder hoim beiden die weke 1 gulden, 5 blenken. Johan Kistemaker 43 blenken.

Item die holtsnider die weke verdient 42 blenken, Having ende Beenken 5 blenken, Theus 4 blenken.

Item in sunte Andries weke²²⁷ Johan Kistmaker ende die wyrfters ende karen te samen 4 gulden, 28 blenken.

Item vor 72 wele, vor elke drie enen boddriger, *facit* 1 gulden ende 33½ blenke. Ende Lambert die weke 21 blenken.

Tercia summa 28 gulden, 34½ blenke.

[20r]

²¹⁵ Lees: *op*.

²¹⁶ In de week van 31 oktober tot en met 6 november 1423.

²¹⁷ In de week van 7 tot en met 13 november 1423.

²¹⁸ Er staat: *oerdo*.

²¹⁹ Dit woord is naderhand boven *latten* genoteerd. De lezing is onzeker, dus ook de betekenis 'latten ter omheining'.

²²⁰ Paal, palissade.

²²¹ Donderdag 22 juli 1423.

²²² In de week van 14 tot en met 20 november 1423.

²²³ Deze naam is genoteerd boven het doorgestreepte *gijsbert*.

²²⁴ In de week van 21 tot en met 27 november 1423.

²²⁵ Brugpijler.

²²⁶ Er staat: *mit oren karen mit oren karen*.

²²⁷ In de week van 28 november tot en met 4 december 1423.

Item inder weken *Conceptionis beate Marie virginis gloriose*²²⁸ Lambert die ander more gemaket ende opten poirten 4 dagen, Heister 4 dagen, Gijsbert mit sinen gezellen 2 dagen, Johan Kistmakere 1½ dach vor haecxste in tuyne van sniden 4 butken. Tsamen 3 gulden, 46 blenken.

Item Havingen 2½ blenke; Beenken 2½ blenke.

Item inder weken *Lucie*²²⁹ die dreger ende Gijsbert verdient 34 blenken.

Item betailt Frythoff ende Andries al tjaer allencken 5 vymmen rys, elke vymme 3 gulden, *facit* 15 gulden.

Item inder wweken *Thome*²³⁰ Gijsbert, Hyrstel, Henric Vysch, Henric Ausems verdient 32 blenken. Bene Goy vor kirsavende slijc ende eerde vander straten opt wyrfte 4 dagen. Hadder 36 blenken.

Item tusschen kirsdach ende druethienden²³¹ hadde Johan Kistmaker gewracht 4 dagen; sijn beide sone elc 4 dagen, sdages 10 blenken; Gijsbert 4 dagen; Henric Ausems sone 3 dagen; Henric Vysch 3 dagen; Hyrstel 3 dagen; van voren²³² 4 butken. Tsamen 4 gulden, 2 blenken ende 1 grote.

Item in sunte Pontianus weke²³³ Johan Kistmaker ander vonder opter oy Johan Kistmaker mit sinen sone verdient 1 gulden, 1 blenke.

Item Gijsbert 24 blenken. Vor sporen 23 blenken.

Item Bene Goy die weke verdient 8 blenken. Vor wele 7 blenken.

Item noch te Wendel Tigelers huys to onrade betailt dat Lambert ende sijne gezellen dair gehad hedden alencke, behalven dat vor gerekent is: 1 gulden.

Item inder weken Agneten²³⁴ weren Johan Kistmaker ende Gijsbert anden codijck²³⁵ 2 dagen; ander bruggen ende sluzen 2 dagen; Jacob 3 dagen; vanden zelven Johanne holt, coste 12 butken; Bene 1½ dach. Tsamen 2 gulden, 20 blenken ende 2 grote.

Quarta summa 30 gulden, 42 blenken ende 3 grote.

[20v]

Item gecofft ende betailt Hermanne vander straten 10 vymmen rys die alle dit jair verdaen sin ende deels noch niet. Vor elke vymme 3½ gulden, *facit* 35 gulden.

[doorgetrept:] Item ½ vymme gaf he bynnen dair vor gegeven gegolden 36 blenken. Inden ijrsten vanden voir jare.

[doorgestrept:] Item gecoft van Henric Cloet vyf vymmen rys weren korte [?] rys. Die vymme 1½ gulden. Dair op betailt 3 gulden. To onrade 20 blenken.

Sal Delf rekenen.

Item inder weken *Pauli conversionis*²³⁶ Gijsbert, Johan ende Bene verdient 21 blenken.

Item inder weken Onser Liever Vrouwen Purificationen²³⁷ Johan Kistmaker hier ander trappen ende baven opten huys 2½ dach. Vor holt andie trappe [ende] strielhuys pale²³⁸: 6 butken.

Lambert 1 dach, Bene 1 dach. Dirc slatemaker van yser ander poirten 4 braspenningen.

Heister 1 dach. 1 haecxsteen: 1 boddriger. Tsamen 1 gulden ende 28 blenken.

²²⁸ In de week van 5 tot en met 11 december 1423.

²²⁹ In de week van 12 tot en met 18 december 1423.

²³⁰ In de week van 19 tot en met 25 december 1423.

²³¹ Driekoningen (13 januari).

²³² Vervoerskosten.

²³³ In de week van 9 tot en met 15 januari 1424.

²³⁴ In de week van 16 tot en met 22 januari 1424.

²³⁵ Waarschijnlijk de dijk bij de Koepoort.

²³⁶ In de week van 23 tot en met 29 januari 1424.

²³⁷ In de week van 30 januari tot en met 5 februari 1424.

²³⁸ Deze twee woorden zijn naderhand boven de regel genoteerd. De betekenis is tamelijk onzeker: WC-palen ?

Item verdinget mit Johan Kistmaker die sluze to waren ende die schutten to wynden, ende allenc dat dair an to doen is, nu voirt an zonder merkelic ongeval van water off van yse, ende dair an to maken die²³⁹ die sluze ende schutten degelix behoven, 6 jair lang. Hier van sal he hebben²⁴⁰ sjaers ene koweide, ende 1 pair somercovele. Dair op gegolden to onrade 35 blenken.

Item betailt Lambert scemaker van voren 1.000 steens der stad geleent 14 blenken.

Quinta summa 38 gulden.

[21r]

Item inder weken *Agate*²⁴¹ Johan Kistmaker opt kostferlaren²⁴² 1½ dach. Lambert ander gaten ende opten toirn vurgenoemt 5 dagen, sdages 11 blenken. Heister 5 dagen. Bene 1 dach. Gijsbert vier dagen.²⁴³ Hyrstel 3½ dach. Aernt, Otten 2½ dach. Dirc slatemaker van slaten ende veteren²⁴⁴ totter poirt vurgenoemt inder vurgenoemder weken²⁴⁵ tsamen 6 gulden, 12½ blenke.

Item verdinget an Gijsberte den wal ende rys te snoyen ende to knoten vanden nyer poirten thent andie homeide. Betailt 1 gulden.

Item gecoft weder Aernd Danen sliete die daer noch liggen onbetailt. Dair op to onrade 35 blenken.

Item weder Henric Cloet gecoft rys; die vymme 1½ gulden. Weren cleyn; sin noch al vor die hant.²⁴⁶ To onrade 20 blenken.

Sexta summa 8 gulden, 19½ blenke.

[21v-22r-22v zijn blanco]

[23r]

Reyse

Item nu des dynxdages *Nativitate Petri*²⁴⁷ Reynar Lensen mi[t] 14 peerde den hertoge van Cleve to dienste gereden mit den dat die knechte hedde to vollast oren toge [?]²⁴⁸. To samen²⁴⁹ to teergelde 6 gulden, 46 blenken.

Item to Alofs huys vor die cost 2 gulden, [.?.]²⁵⁰ blenken uut ende to huys.

Item an wyne dat die scepene dair op gezat hebben to twen tijde, ende die reysenare²⁵¹ mitten gezelle ende knechten uut ende to huys: tsamen 27 quarten, 2 groten, ½ butken. Maket 2 gulden, 38 blenken ende 1½ grote. Evert Zore 2 quarten: 10 blenken verleget.²⁵²

²³⁹ Versta: die zaken; dat wat.

²⁴⁰ Er staat: *hebbn*.

²⁴¹ In de week van 30 januari tot en met 5 februari 1424.

²⁴² Waaraan kosten verloren zijn en de bestede moeite vergeefs is.

²⁴³ Achter *Gijsbert* staat doorgestreept: *selff vierde 4*.

²⁴⁴ Kettingen.

²⁴⁵ Boven deze laatste drie woorden staat genoteerd: *2 gulden 1 oirt*.

²⁴⁶ Zijn nog allemaal beschikbaar ?

²⁴⁷ Dinsdag 29 juni 1423.

²⁴⁸ Handelwijze ?

²⁴⁹ Hierna staat doorgestreept: *verdaen*.

²⁵⁰ Onleesbaar cijfer.

²⁵¹ Soldaten, ruiters.

²⁵² Betaald.

Item betaalt Daem van Heker op sijn peerde gehaelt: ½ gulden.

Item gericht²⁵³ Gerloge, dat he tjaer anden reysen verleget hadde ende an tymmeren: 4 gulden.

Item gericht Johan van Osstendarpp van sinen peerde gehaelde²⁵⁴ vander jair 9½ gulden dat he inne behelt²⁵⁵ vanden wegelde.

Item Warner Trebel gericht van sinen perde gehaelde dat he inne helt vanden Aelden Ysele rys.

Item gericht Reynare onsen burgermister van sinen perde gehaelden van aver jair: 6½ gulden.

Tymmerien vordel

Item gericht Hille Geren op oir tymmerien 4 gulden, ende tjaer 5 pond.

Item Johan Scroder ½ gulden an Agnezen Walen.

Septima summa 37 gulden, 2 blenken ende 1½ grote.

[23v]

Item van dezen lesten 7 summen *summarum summa* 195 gulden, 30 blenken ende 2½ grote.

Totaliter summa van allen uitgeven 1475 gulden, 39 blenken ende 1 grote.

Defalcando defalcatis meer uitgegeven dan opgebuert 57 gulden, 36 blenken ende 1 grote.

²⁵³ Toegewezen.

²⁵⁴ Verkregen, gehuurde paarden ?

²⁵⁵ Dat hij aftrok van de te betalen totaalsom.